

Özet Metin

Eğitim Politikası Analizi - 2003

Overview

Education Policy Analysis - 2003 Edition

Turkish translation

Bu özet metinler, OECD yayınlarının kısaltılmış çevirileridir.
Bunları ücretsiz olarak OECD Sanal Kitabevinden temin edebilirsiniz:
www.oecd.org/bookshop/

Bu Özet Metin resmi bir OECD çevirisi değildir.

ORGANISATION FOR ECONOMIC CO-OPERATION AND DEVELOPMENT

EKONOMİK İŞBİRLİĞİ ve KALKINMA ÖRGÜTÜ

Eğitim Politikası Analizi - 2003

Dizinin Amacı

Eğitimin kalitesinin artırılması, OECD ülkelerinin başlıca politik hedeflerinden biridir. Herkese yaşam boyu öğrenim fırsatları yaratılması yönündeki talepler karşısında tüm dünya çapında eğitim alanında önemli reformlar yaşanıyor. *Eğitim Politikası Analizi*, bu zengin uluslararası deneyimler üzerinde düşünmek ve bunlardan öğrenmek için bir fırsat sunuyor.

OECD tarafından 1996 yılında başlanan *Eğitim Politikası Analizi* dizisi OECD Eğitim Komitesinin çalışma programının bir parçasını oluşturup OECD Eğitim Bakanları tarafından belirlenen politik önceliklere yanıt vermektedir. Başlıca amaçları şunlardır:

- Eğitim politikalarını oluşturanların ve eğitim politikalarıyla ilgili diğer kimselerin karşılaştırmalı uluslararası çalışmalardan yararlanarak daha iyi kararlar almalarına yardımcı olmak;
- OECD'nin eğitim etkinliklerinden, uluslararası veri ve göstergelerden, ve ilgili çalışmalardan elden edilen ana bilgileri ve bunların politika açısından taşıdığı anlamları ele almak; ve
- Bulgu, analiz ve tartışmaları özlü ve açık bir biçimde sunmak.

Eğitim Politikası Analizi yılda bir çıkmaktadır.

2003 Analizine Genel Bakış

2003 analizi aşağıdaki alanlardaki politik konular ve uluslararası gelişmelere ilişkin son gözden geçirmeleri içermektedir:

- ülkelerin *engelleri, öğrenme güçlükleri ve dezavantajları bulunan öğrencileri* nasıl tanımlandıkları, bunların gereksinimlerinin karşılanması için benimsedikleri yaklaşımlar, ve bunların hakkaniyet ve kucaklayıcılık ile ilgili tartışmalar açısından taşıdığı anlamlar;
- *kariyer rehberliği* konusunda, gerek gençler, gerekse yetişkinler için, ömür boyunca kariyer yönetim becerileri geliştirerek yaşam boyu öğrenimi kolaylaştıran yeni yaklaşımlar;
- *yüksek öğrenimin* amaçları ve alıcıları konusunda gerçekleşmekte olan derin değişimler, ve bunların yüksek öğrenimin finanse edilmesi ve yönetilmesi bakımından taşıdığı anlamlar; ve
- *yetişkinlerin yaşam boyu öğrenimine* – bireyler, hükümetler ve şirketler tarafından – yapılan yatırımların uzun dönemde sürdürülebilir olması ve karşılığının alınmasının sağlanması için politik seçenekler.

2003 analizi ayrıca, ilk kez, OECD ülkelerinde çok çeşitli alanlarda görülen *başlıca eğitim politikası değişikliklerini* de içermektedir.

1. Bölüm: Çeşitlilik, Kucaklayıcılık ve Hakkaniyet: Özel Gereksinimler İçin Sağlanan Olanaklardan Elde Edilen Bilgiler

Çeşitli öğrenci gruplarına eşit olanaklar sağlanması, OECD ülkelerinde eğitim politikasının ana özelliklerinden biridir. Bu meydan okumanın merkezinde kucaklayıcılık hedefi yatmakta olup bu da sonuç olarak toplumsal kaynaşmanın pekiştirilmesine yol açar. Eğitim sistemlerinin bu sosyal özlemlerde rol oynamaları beklenmekte olup ülkeler tarafından bunlara katkıda bulunması düşünülen çeşitli yaklaşımlar başlatılmıştır. Bu bölümde engelleri, güçlükleri ve dezavantajları bulunan öğrencilere dönük programlara dayanan uluslararası deneyimler ve verilerden sonuçlar çıkararak bu göreve katkıda bulunulmaktadır. Ülkelerdeki çok çeşitli yaklaşımları belgelemenin yanı sıra, burada iki temel argüman belirtilmektedir: (i) 'haklar temelinde' hakkaniyet kavramı, elden geldiğince, bu öğrencilerin ayrı kurumlar yerine normal, genel okullarda eğitilmeleri anlamını taşımaktadır; ve (ii) engelli öğrencilerin normal okullara alınmalarındaki çeşitli ulusal yaklaşımlar eğitimde çeşitlilik ve hakkaniyet konularındaki daha geniş kapsamlı tartışmalar için yararlı dersler sunmaktadır.

Bu bölümde engelleri, öğrenme güçlükleri ve dezavantajları bulunan öğrencilere dönük programlar ile ilgili geniş kapsamlı uluslararası veriler analiz ediliyor. Ayrıca, kucaklayıcılığın iyi işlediği görülen okulların vaka çalışmalarından yararlanarak engelli çocukları kucaklayıcı okullar oluşturulmasında önemli bir dizi koşullar tespit ediliyor. Sekiz OECD ülkesinden elde edilen bu özelliklerin, genel olarak öğrencilerin eğitiminin geliştirilmesi için de önem taşıdığı görülüyor.

OECD ülkeleri eğitim sistemlerinin bütün öğrenciler için adil sonuçlar verir hale getirilmesi konusunda kararlı olup, bu da onların çeşitli gereksinimleri olan gruplara olanaklar sağlamasını gerektirmektedir. Bu görevin önemli bir bölümü ise, engelleri, güçlükleri ve dezavantajları bulunan öğrencilere dönük ve bu grupların haklarına saygı gösterip koruyacak şekilde programlar yapılandırılmaktır. Kaynakların dağılımı konusunda bu net bir anlam taşımamaktadır; çünkü, örneğin, birçok engelli öğrenci için, ne kadar fazla olursa olsun, hiçbir kaynak, engelli olmayan yaşlıları ile eşit sonuçlar doğuramaz. Dolayısıyla, bu bölümde (cinsiyet ve yaş dahil) çeşitli gruplara kaynak tahsisi konusunda geniş kapsamlı bir uluslararası analiz sunulmakla birlikte, bunlar objektif ve iyi tanımlanmış bir standart doğrultusunda kaydedilen ilerlemenin ölçülmesinden çok, ülkelerin hakkaniyet arayışı *süreci* içine ne derece girdiklerinin göstergeleridir.

Ancak, bizim yapabileceğimiz, bu sürecin ilerletilmesine olanak sağlayan bazı temel koşulları saptamaktır. Bunlardan birincisi, çeşitliliğin kabul edilip planlanmasıdır. Bunun gerçekleşip gerçekleşmediğinin bir göstergesi, kaç öğrencinin engellilere dönük özel okullara devam ettiğidir. Bu durum, ülkeden ülkeye epeyce değişmekte olup bu sayının yüksek olduğu yerlerde genel okulların çeşitli gereksinimleri karşılamayı başaramadığının bir işaretidir. Bu bölümün daha sonraki kısmında tespit edilen çeşitli koşullara bakacak olursak, bunların bazıları personel gelişimi ve okullar arası işbirliği gibi okul sistemi içerisinde olanlarla ilgili iken, diğerleri hesap verebilirlik ve toplumun katılımı gibi dış ilişkileri kapsamaktadır. Bu bölümde belgelenen farklı ulusal yaklaşımlar, farklı tiplerdeki öğrenciler için hangisinin en iyisi olduğuna ilişkin önemli soruları gündeme getirmektedir. OECD ülkelerindeki reformlar bu konuların en iyi nasıl ele alınabileceği konusunda birikim sağlamak, ama daha yapılacak çok şey bulunmaktadır.

2. Bölüm: Kariyer Rehberliği: Yeni Açılımlar

OECD ülkelerinde kariyer rehberliği hizmetlerinden sorumlu olanların önünde üstesinden gelmeleri gereken iki çetin sorun bulunmaktadır. Yaşam boyu öğrenim ve aktif işgücü pazarı politikaları bağlamında:

- yalnızca insanların ivedi kararlar almalarına yardımcı olmak yerine, kariyer yönetim becerilerini geliştiren hizmetler sunmak; ve
- yurttaşların kariyer rehberliğinden yararlanma olanaklarını büyük ölçüde genişletip bunları ömür boyu yaygınlaştırmak gerekmektedir.

Bu bölümde kamu politikası için kariyer rehberliğinin önemini vurgulayan argümanlar sunulmakta, ve bu iki çetin sorunun üstesinden gelinmesi konusunda OECD ülkelerinin verdikleri yanıtlardan bazıları özetlenmektedir. Bu, 14 OECD ülkesindeki kariyer rehberliği konusunda yapılan büyük çaplı bir gözden geçirme çalışmasına dayandırılmaktadır.

Kariyer rehberliği, işgücü pazarlarının işlenmesi ve eğitim sistemlerinin hedeflerini gerçekleştirmesinde temel bir rol oynar. Ayrıca hakkaniyete yönelik adım atılmasına da yardımcı olur. Eldeki son veriler, toplumsal devingenliğin yalnızca bilgi ve becerilerin daha yaygın ölçüde edinilmesiyle yetinilmeyip, aynı zamanda bu bilgi ve becerilerin nasıl kullanılacağına bilinmesine de bağlı olduğunu ortaya koymaktadır. Bu bağlamda, kariyer rehberliğinin misyonu genişliyor, yaşam boyu öğrenimin bir parçası haline geliyor. Bir süredir bu hizmetler, okulu bitirmek üzere olan öğrencilerle psikolojik ağırlıklı meslek görüşmeleri şeklindeki geleneksel modelden uzaklaşarak gitgide yeni duruma daha uyarlı hale gelmeye başlıyor. (Bazı ülkelerdeki son girişimlerin yer aldığı kutuya bakınız.)

Bu değişen hizmetin önünde ele alınması gereken temel bir sorun, öğrencilerin bir işe ya da kursa karar kılmalarına yardımcı olmaktan daha geniş kariyer yönetim becerileri gelişimine geçilmesidir. Okullar için bunun anlamı, kariyer eğitiminin ders programına dahil edilmesi ve bunun öğrencilerin genel gelişimi ile bağlantısının kurulmasıdır. Bir dizi ülke, bunu okul dersleri içine entegre etmiş bulunmaktadır. Ancak, kariyer eğitimi, zorunlu okul öğreniminin sonu üzerinde bütün ağırlığıyla durmaya devam etmektedir. Lise ve üçüncü kademe eğitimde bu hizmetler kişisel gelişim ve daha geniş çaplı karar alımından çok, ivedi tercihler üzerinde odaklanmakta, ancak bu da bazı ülkelerde değişmeye başlamaktadır.

Ele alınması gereken ikinci bir çetin sorun, rehberliğin tüm yetişkin yaşlar boyunca daha yaygınlaştırılmasıdır. Bu tür hizmetler çok az gelişmiş olup, esas olarak, resmi iş bulma kurumlarından yararlanan işsizler tarafından kullanılmaktadır. Bazı yeni hizmetler yetişkin eğitim kurumlarına bağlanmakta, ancak bu kurumlar her zaman geniş ve tarafsız bir danışmanlık hizmeti sunamamaktadır. Özel pazarlar yaratılmasına yönelik çabalar sınırlı ölçüde başarılı olmakla birlikte, kamu hizmetleri için henüz yeterli finansman bulunmamaktadır. Dolayısıyla bütün yetişkinlere hizmet veren kariyer hizmetlerinin oluşturulması devasa bir görev olarak kalmaktadır. İnternet üzerinden verilen hizmetler yararlı olabilir, ancak bireylerin gereksinimlerine uygun şekilde sağlanacak özel yardımın tam olarak yerini alamazlar. Aşağıdaki kutuda bazı ülkelerdeki son girişimlerden örnekler verilmektedir.

Kariyer rehberliği: Yenilikçi yöntemlerle yaygınlaştırmak

Avustralya'nın ulusal kariyer internet sitesinde (www.myfuture.edu.au/) öğrenim ve iş eğitimi kursları hakkında, bölgesel düzeyde işgücü pazarındaki arz-talep hakkında, mesleklerin içeriği hakkında, ve öğrenim için finansman kaynakları hakkında bilgiler yer almaktadır. Kullanıcılar kişisel ilgilerini ve tercihlerini araştırabilmekte, ilgi ve tercihleriyle eğitim ve meslek bilgileri arasında ilişkiler kurabilmektedirler. İlk yedi ay içinde bu internet sitesi 2.5 milyon kez ziyaret edilmiştir.

Avusturya'da her yıl üç büyük kariyer fuarı düzenlenmektedir. Bunlar mesleki eğitim, üçüncü kademe eğitim ve yetişkin eğitimi konularını kapsamaktadır. Bu fuarlar binlerce kişi tarafından ziyaret edilmekte, yüzlerce meslek kuruluşları, işverenler, sendikalar ve eğitim kurumları katılmakta, stratejik olarak okullara ve topluma pazarlanmaktadır.

Britanya'da yetişkinlerin eğitime katılımlarının yaygınlaştırılması için çağrı merkezi teknolojisinden yararlanılmaktadır. Adına *learnirect* denilen bu hizmeti arayanlara hem bilgi, hem de daha kapsamlı kariyer danışmanlığı verilmektedir. Hizmet personeli, yaptıkları işin niteliğine bağlı olarak üç kademedeki birinde gerekli uzmanlığa sahip bulunmakta, yarım milyondan fazla öğrenim ve iş eğitimi kursu hakkında bilgiler içeren bir *online* veritabanından yararlanabilmektedir. Kurulduđu 1998 yılından bu yana bu ulusal danışma hattını dört milyondan fazla kişi aramıştır. Yardım hattı, yılın 365 günü saat 8.00 – 22.00 arasında açıktır.

İspanya'da, Altadis adlı bir uluslararası şirkette çalışanların kalifikasyonları ve firma içindeki mevcut kadroların iş tanımlarının bulunduğu bir veritabanı etrafında kurulu bir kariyer gelişim programı bulunmaktadır. Programa katılanlar düzenli olarak görüşmeye alınıp geleceğe yönelik iş gereksinimlerine bakılarak istekleri ve yeterlilik durumları değerlendirilmektedir. Sendikalarla anlaşmaya varılan planlı bir personel azaltma programı çerçevesinde Altadis, çalışanlara kariyer danışmanlığı sunmakta olup, bu hizmetin sağlanması için uzman bir personel yerleştirme firması tutmuştur. Personel yerleştirme firması, bu hizmetin sağlanmasında genellikle psikoloji veya iktisat fakültesi mezunlarını görevlendirmektedir.

Kanada'nın resmi iş bulma kuruluşları tarafından birçok kariyer rehberlik hizmeti – örneğin, yalnız ebeveynler veya Aborijinler gibi – belirli grupların gereksinimlerine genellikle daha yatkın olarak görülen toplum kuruluşlarına ihale edilmektedir. Bu kuruluşlardan bazıları, esas itibarıyla, danışma hizmetleri, kariyer danışmanlığı ve iş-arama çalışma grupları gibi kariyer gelişim etkinliklerine odaklanmaktadır. Diğer bazıları ise, daha çeşitli öğrenim, iş eğitimi ve toplum işlevleri konusunda hizmetler sunmaktadır. Bazılarının personeli arasında kariyer rehberliği uzmanları bulunmakla birlikte, çoğunun bu tür personeli yoktur.

3. Bölüm: Yüksek Öğretimde Değişen Yönetişim Kalıpları

Hemen hemen istisnasız bütün OECD hükümetleri, son zamanlarda yüksek öğretim sistemlerini reform, gözden geçirme ve yeniden yapılandırmaya tabi tutmaktadır. Bu reformların ardında, bir yandan, yüksek öğretimin hedeflerinde ve karşı karşıya bulunduğu çetin sorunlarda, öte yandan, doğrudan söz konusu kurumların ve bu kurumların hizmet verdiği kesimlerin karakterinde meydana gelen köklü değişiklikler yatmaktadır. Üniversitelerin ve diğer yüksek öğretim kurumlarının, yüksek öğretimden beklentilerin tanınmayacak derecede değiştiği, daha karmaşık bir ortama ayak uydurmaları gerektiği artık iyi anlaşılmiş bulunmaktadır.

Yüksek öğretimin nasıl yürütölüp yönetildiği açısından bunun taşıdığı anlam nedir? 20. yüzyılda OECD ülkelerin çoğunda hükümetler, ekonomik büyüme ve sosyal adalet gibi hedeflerin izlenmesine yardımcı olmak amacıyla bu sektör üzerinde bir hayli denetim ve etki sahibi olmuşlardır. Bugün, bir yandan hükümetler, bilgi odaklı toplumlardaki önemlerinden hareketle, eğitim kurumlarının ekonomik

ve toplumsal gereksinimlerin karşılanmasına yardımcı olmalarının sağlanmasına daha da büyük ilgi duymaktadırlar. Öte yandan ise, bilgi üretme, öğretme ve öğrenmenin merkezi olarak planlanmasının genellikle verimsiz olduğunu, toplumun ve ekonominin başarıyla gelişmesinin belirli ölçüde özerklik içerisinde çalışan kurumlar gerektirdiğini, çeşitli alıcı gruplarına verilen çeşitli öğrenim biçimleri için arz ve talebin düzenlenmesinde piyasa mekanizmalarının genellikle idarecilerden daha etkin olduğunu kabul etmektedirler.

Demek oluyor ki, yüksek öğretim yönetim mekanizması, üstesinden gelinmesi gereken bir dizi çetin sorunla karşı karşıya bulunmaktadır. Eğer yüksek öğretim gerçekten hükümetler için ulusal hedefler izlemeye yönelik önemli bir stratejik kaldıraç görevi görüyorsa, hükümetler üniversitelerin özerkliğini ya da yeni pazarların gereksinimlerinin karşılanmasındaki dinamiklerini zaafa uğratmaksın bu amaçları gerçekleştirebilirler mi?

Bu bölümde, hükümetlerin bu sorunu nasıl ele aldıkları, yüksek öğretim kurumlarının yönetişimi ile ilgili çeşitli sorunların nasıl üstesinden gelmeye çalıştıkları incelenmektedir. Bunun için de genel olarak yüksek öğretim sisteminin bütünselliği korunurken bu kurumların ne derece özerk çalışabildikleri ve kendi içsel güçlerini geliştirebildikleri incelenmektedir. Somut olarak, burada değişen yönetim kaldıraçlarının değerlendirildiği, yüksek öğretimin yürütülmesine ilişkin beş nokta söz konusudur:

- Birincisi, kurumların kendi işlerinin yürütülmesinde ne kadar özgürlüğe sahip oldukları;
- İkincisi, ne ölçüde hükümet finansmanına bağlı oldukları ya da başka kaynaklardan yararlanabildikleri;
- Üçüncüsü, yüksek öğretim sisteminin kendisinin kalite güvencesi ve kontrolüne tabi tutulma biçimlerinin değiştirilmesi;
- Dördüncüsü, kurumların yönetim mekanizmasının güçlendirilmesi; ve
- Beşincisi, bu kurumların yöneticilerinin yeni rolleri.

Genel olarak, yüksek öğretim reformunun gündemi, hükümetlerin strateji ve öncelik belirlemeye daha fazla odaklanmaları ve sistemin günlük yürütülmesine daha az katılmaları şeklindedir. Bazı ülkelerde bu kapsamda öğretim ve araştırma kalitesinin izlenmesi için kurumlar oluşturulmuş ve kamu kaynaklarının dağıtılması için “ara” ya da “tampon” organlar ortaya çıkmıştır. Dolayısıyla, güncel politik ortam, yüksek öğretim kurumlarının davranışını doğrudan etkilemekle ilgili olduğu kadar, “stratejik yönetim”, “liberalizasyon” ve “hesap verebilirlik” gibi kavramların başını çektiği yeni yaklaşımlar geliştirmekle ilgilidir.

4. Bölüm: Yaşam Boyu Öğretimde Sürdürülebilir Yatırımlar İçin Stratejiler

Yaşam boyu öğrenim, bilgi toplumuna geçiş ve bunun kazançlarının adil dağılımının sağlanması için temel bir stratejidir. Ancak, yetişkin eğitimi, yaşam boyu öğrenim çerçevesi içindeki zayıf halkadır. Genel olarak yetişkinlerin ve özel olarak dezavantajlı yetişkinlerin öğrenime katılmalarının sınırlı derecede olmasına yol açan birçok engel vardır. Öğretim yöntemleri her zaman uygun olmamakta; bireyler iş, aile ve öğrenim arasında denge sağlamak için gereken, erişilebilir ve destekleyici hizmetlerden yoksun olabilmektedirler. Bu bölümde özellikle kritik bir engel oluşturan, sınırlı vakit ve nakit söz konusu olan, kaynaklar üzerinde odaklanılmaktadır. Daha kapsamlı yetişkin eğitimi için gerekli kaynaklar, henüz sistemli şekilde analiz edilmiş değildir. OECD ülkeleri, isteyen herkese fırsatlar sunulabilmesi, toplumun ekonomik açıdan verimli seviyelerde yatırım yapmasının

sağlanması için gereken daha yüksek seviyelerde yatırımın nasıl gerçekleştirilip sürdürülebileceğine ilişkin kritik sorularla karşı karşıya bulunmaktadır.

Yetişkin eğitiminin yararları sadece mali açılarından ifade edilemezse de, konunun ekonomik boyutları elbette önem taşımaktadır. Eğer bireyler, işletmeler ve hükümetler yetişkin eğitime daha fazla yatırım yapacaklarsa, bu hem “ekonomik olarak sürdürülebilir” olmalı (öngörülen yararlar maliyetleri dengelemeye yeterli olmalı) hem de “mali olarak sürdürülebilir” olmalıdır (epey ileri bir gelecekte elde edilebilecek yararlar için bugün ödeme yapmanın bir yolu olmalıdır). Gençlerin eğitime yatırımın sürdürülebilirliği her iki açıdan yüksek olmakla birlikte, yetişkin eğitimi için bu daha az geçerlidir.

Bu bölümde önce orta yaşlarda öğrenimden getiri oranları hakkında aydınlatıcı hesaplar yapılarak yetişkin eğitiminin ekonomik sürdürülebilirliğine ışık tutulmaktadır. Bu alandaki bulgular, halen uygulanan politikalar çerçevesinde, ekonomik getirilerin bireyler (özellikle iş yaşamındaki yetişkinler) için daha fazla yaşam boyu öğrenim görmeye yönelik ancak mütevazı teşvikler sağladığını göstermektedir. Gelir kaybı yükünü hafifletmek ve yetişkin öğrencileri önceden bildiklerinden dolayı kredilendirerek öğrenim sürelerini kısaltmak için müdahale gerekmektedir.

Yetişkin eğitiminin mali olarak sürdürülebilirliği, maliyetlerin bireyler, hükümet ve işverenler arasında paylaşılmasına yönelik mekanizmalara bağlıdır. Hükümetler en dezavantajlı olanların maliyetlerini karşılamalı, diğerlerinin ise maliyetleri paylaşmalarının yollarını oluşturmalıdır. Bu bölümde 10 OECD ülkesinde böylesi bir “ortak finansman”ı gerçekleştirmeyi amaçlayan son girişimler incelenmektedir. Bu girişimler umut verici olmakla birlikte, yeni öğrenim fırsatlarına büyük gereksinim duyan dezavantajlı gruplara ulaşmanın zor olduğu görülmüştür. Buna karşın, halen devam etmekte olan çeşitli girişimler, bireyler ve işletmeler için nelerin yararlı olacağı konusunda bazı fikirler vermektedir.

Ek: OECD Ülkelerinin Eğitim Politikalarındaki Son Gelişmeler

Ekte OECD ülkelerinin eğitim politikalarında son zamanlarda yaşanan önemli gelişmeler özetlenmektedir. Gönüllü olarak verilen özetlerde, uluslararası bir hedef kitlenin ilgisini çekebilecek belli başlı politik girişimlere genel bir çerçeve içinde göz atılmakta olup, burada daha fazla bilgi edinilebilecek kaynaklar bulunabilir.

Bu özetlerde OECD ülkelerinde eğitim politikalarının oluşturulma sürecinin geniş kapsamlılığı vurgulanmaktadır. Ülkeler tarafından, ilk çocukluk ve okul öncesi eğitimden (ör. Avusturya, Kore ve Yeni Zelanda) yetişkin eğitimi ve işyeri eğitime kadar (ör. Danimarka, Finlandiya ve İspanya) uzanan, yaşam boyu öğrenim çerçevesindeki politik gelişmeler ön plana çıkarılmıştır. Politik girişimlerin geniş kapsamlılığı bunların kategorize edilmesini zorlaştırmaktaysa da, birkaç ortak konu olduğu net olarak görülmektedir.

Birincisi, hemen hemen bütün ülkeler tarafından zorunlu okul yıllarındaki öğrenimin kalitesini arttırmak amacıyla geliştirilen politikalara dikkat çekilmiştir. Bu vurgu kapsamında, öğrencilerin kazanmaları gereken temel bilgi ve becerilerin daha net olarak belirlenmesi [ör. Belçika (Fransızca konuşan kesim), Almanya ve Japonya], öğrencilerin öğrenimi ve okulun performansının dışarıdan değerlendirilmesine başlanması (ör. Hollanda, Norveç ve Portekiz), ve öğretmenlerin uzmanlığının arttırılması (ör. ABD’de okumayı öğretme alanında) bulunmaktadır. Öğrenim hedeflerini ve hesap verebilirlik koşullarını belirleyen çerçevelerin benimsenmesi, genel olarak, okullara daha fazla faaliyet

özerkliği de sağlayan (ör. Finlandiya ve İtalya) daha geniş kapsamlı bir reform paketi içinde yer almaktadır.

İkincisi, vasıfsız gençlerin sayısını azaltmayı (ör. Fransa ve Almanya), öğrenci motivasyonunu arttırmayı (ör. Britanya), ya da eğitim fırsatları açısından bölgeler arasındaki farklılıkların azaltılmasını (ör. Kore) amaçlayan programlar ile birlikte toplumsal dezavantaj ve öğrenci yabancılığı konular başlıca kaygı noktalarını oluşturmaya devam etmektedir.

Üçüncüsü, ülkelerin çoğunda özellikle yüksek öğretim sektörü reformların odağını oluşturmuştur. Bu değişimler genellikle performans konusunda dışarıya karşı daha fazla hesap verebilirlik çerçevesi içinde kurumlara daha fazla özerklik verilmesi yönünde olmuştur. Yüksek öğretim diplomaları için ortak bir çerçeve hedefi koyan Bologna Bildirgesi, Avrupa içerisinde yüksek öğretim reformuna yönelik önemli bir ivme oluşturmuş, birkaç ülke tarafından (Danimarka, Almanya, Hollanda ve Norveç) yüksek öğretim diplomalarının yapısındaki değişikliklere dikkat çekilmiştir.

Son olarak, eğitim sektörünün organizasyonu ve idaresi, bir dizi ülkede önemli değişim geçirmektedir. Eğitim kurumlarına daha fazla faaliyet özerkliği ve yerel yönetimlerin daha fazla katılımı yönündeki hareketler, merkezi eğitim bakanlıklarının doğrudan eğitim hizmetlerinin sağlanmasına daha az katılması, stratejik planlamaya ve sonuçların değerlendirilmesine daha fazla odaklanmaları anlamına gelmektedir.

Yayının İngilizce aslının içindekiler tablosu
(ekler, kutu, tablo ve şekiller listesi hariç):

Eğitim Politikası Analizi - 2003

Dizinin Amacı

2003 Analizine Genel Bakış

I. Bölüm: Çeşitlilik, Kucaklayıcılık ve Hakkaniyet: Özel Gereksinimler İçin Sağlanan Olanaklardan Elde Edilen Bilgiler

II. Bölüm: Kariyer Rehberliği: Yeni Açılımlar

III. Bölüm: Yüksek Öğretimde Değişen Yönetişim Kalıpları

IV. Bölüm: Yaşam Boyu Öğrenimde Sürdürülebilir Yatırımlar İçin Stratejiler

Ek: OECD Ülkelerinin Eğitim Politikalarındaki Son Gelişmeler

Bu *Özet Metin*, aslı aşağıdaki İngilizce ve Fransızca isimler altında yayımlanan bir OECD yayınının kısaltılmış çevrisidir:
Education Policy Analysis - 2003 Edition
Analyse des politiques d'éducation - Édition 2003
© 2003, OECD.

OECD yayınları ve *Özet Metinleri* www.oecd.org/bookshop/ adresinden temin edilebilir

Sanal Kitabevi ana sayfasındaki "Title search" (yayın arama) kutusu içine "overview" (özet metin) girin ya da kitabın İngilizce ismini yazın (Özet Metinler kitabın İngilizce aslı ile bağlantılıdır).

Özet Metinler, OECD Halkla İlişkiler ve İletişim Müdürlüğü'nün Haklar ve Çeviri Birimi tarafından hazırlanmıştır.
e-posta: rights@oecd.org / Faks: +33 1 45 24 13 91

© OECD, 2003

Bu *Özet Metin*, OECD telif hakkı ve yayının aslının ismi belirtilmek koşuluyla çoğaltılabilir.